

OECD *Multilingual Summaries* International Migration Outlook 2017

Summary in Slovak

Celý dokument si môžete prečítať na: [10.1787/migr_outlook-2017-en](https://doi.org/10.1787/migr_outlook-2017-en)

Výhľad v oblasti medzinárodnej migrácie na rok 2017

Zhrnutie v slovenčine

Hlavné trendy

Podľa predbežných údajov za rok 2016 sa už tretí rok po sebe v krajinách OECD zvyšujú trvalé migračné toky. Približne 5 miliónov ľudí prišlo v roku 2016 do krajín OECD v rámci trvalej migrácie, čo je výrazne viac ako najvyššia úroveň pozorovaná v roku 2007, pred hospodárskou krízou.

Humanitárna migrácia bola hlavnou hybnou silou za týmto zvýšením v rokoch 2015/2016 a predstavovala 1,5 milióna ľudí v čase od januára 2015 do decembra 2016. Migrácia s cieľom zlúčenia rodiny a voľný pohyb v rámci Európskej únie v roku 2015 predstavovali približne jednu tretinu všetkej trvalej migrácie do krajín OECD. Päť hlavných krajín pôvodu v roku 2015 boli Čína, Sýria, Rumunsko, Poľsko a India. Spomedzi nových migrantov do krajín OECD 29 % pochádzalo z inej krajiny OECD.

V krajinách OECD sa zvýšila aj dočasná migrácia. V roku 2015 sa o viac ako 17 % zvýšila medzinárodná vnútropodniková mobilita a o 3 % sa zvýšilo dočasné preloženie pracovníkov v rámci Európskej únie. V mnohých krajinách sa zvýšilo prijímanie sezónnych pracovníkov z iných krajín, pričom k mimoriadne prudkému zvýšeniu došlo v Poľsku.

V krajinách OECD sa v roku 2016, podobne ako v roku 2015, zaregistrovalo viac ako 1,6 milióna nových žiadostí o azyl. Z tohto počtu sa takmer tri štvrtiny žiadostí zaregistrovalo v európskych krajinách OECD. Sýrčania podali v krajinách OECD viac ako 20 % žiadostí, kým Afganci ich podali 13 %. V Nemecku bolo v roku 2016 zaznamenaných 720 000 oficiálnych žiadostí o azyl a zo všetkých krajín OECD prijalo najviac žiadostí v pomere k počtu svojich obyvateľov (0,9 %).

Veľa krajín OECD v reakcii na čoraz väčší počet žiadostí o medzinárodnú ochranu rozšírilo svoje programy pre presídľovanie. Podmienky ponúkané osobám s postavením osoby s ochranou mimo rámca dohovoru UNHCR z roku 1951 sa však v niekoľkých krajinách zhoršili. Veľa krajín takisto vykonáva prísnejšie kontroly hraníc a prísnejšie kontroluje vstupy na svoje územie a pobyty. Súčasne krajiny OECD naďalej preskúmajú a zlepšujú svoje politiky týkajúce sa priťahovania vysoko kvalifikovaných hosťujúcich pracovníkov, podnikateľov a investorov a ponúkajú im viac možností pre vstup a lepšie podmienky pobytu.

Miera zamestnanosti migrantov v krajinách OECD ostala v roku 2016 pomerne stabilná na úrovni 67,4 %, čo v porovnaní s predchádzajúcim rokom predstavuje zvýšenie o jeden percentuálny bod. Miera nezamestnanosti medzi osobami narodenými v zahraničí však ostáva vyššia ako medzi druhmi narodenými v tuzemsku, obzvlášť v Európe.

Na pozadí utečeneckej krízy sa veľa úsilia venovalo vypracovaniu vhodnej politickej reakcie na uľahčenie integrácie utečencov a žiadateľov o azyl, ktorí nedávno prišli do krajiny, do trhu práce. Veľa krajín OECD diverzifikovalo svoje ponuky v oblasti integrácie, aby zabezpečili individuálne opatrenia a zosúladiť ich s potrebami trhu práce. Súčasne kládli dôraz na včasné intervencie, ako je predbežné

hodnotenie zručností, a na zrýchlenie procesu integrácie, a to aj prostredníctvom skrátenia dĺžky trvania programov. Niekoľko krajín zaviedlo povinnú účasť na integračných programoch.

Migrácia rodín

Migrácia rodín, ktorá zahŕňa štyri hlavné podkategórie (založenie rodiny, sprevádzanie rodiny, zlúčenie rodiny a medzinárodné osvojenie), bola v posledných rokoch hlavným kanálom trvalej migrácie do krajín OECD. V porovnaní s ostatnými skupinami migrantov sa dospelí rodinní migranti integrujú pomaly do trhu práce svojej hostiteľskej krajiny.

Súčasťou migrácie rodín je veľká rozmanitosť migrantov od novorodencov po veľmi staré osoby, osoby s rozličnými úrovňami zručností a zo všetkých krajín pôvodu. Touto diverzitou sa migrácia rodín odlišuje od iných migračných kanálov. Ide o komplexný fenomén, ktorým sa zaoberá veľké množstvo rôznych pravidiel a ustanovení krajín OECD v oblasti migrácie rodín.

Rozšírenie práv v posledných desaťročiach sprevádzalo zvýšenie podmienok oprávnenosti a podmienok týkajúcich sa povolení na pobyt udeľovaných rodinným migrantom. Komplexnosť riadenia migrácie rodín sa zvýšila v súvislosti so snahou o zmierenie jednotlivých priorít a navzájom si konkurujúcich politických cieľov. Hoci by sa migrácia rodín mala riadiť, niekoľko obmedzení znižuje rozsah takéhoto riadenia. Súčasné migračné politiky stoja pred štyrmi hlavnými problémami: ako lepšie predvídať úroveň migračných tokov rodinných príslušníkov; ako dosiahnuť rovnováhu medzi pravidlami migrácie rodín a potrebou krajín udržať si prítťaživosť pre cieľových pracovných migrantov; ako používať podmienky pre rodinných migrantov na zrýchlenie ich integrácie; a ako postupovať v prípade práva na zlúčenie rodiny maloletých osôb bez sprievodu.

Hlavné zistenia

Miera migrácie je najvyššia od roku 2007

- Trvalé migračné toky do krajín OECD dosiahli v roku 2015 úroveň 4,7 milióna vstupov (zvýšenie o 7 % v porovnaní s rokom 2014) a podľa predbežných údajov by v roku 2016 mali dosiahnuť celkom približne 5 miliónov vstupov.
- V krajinách OECD sa v roku 2016 zaregistrovalo viac ako 1,6 milióna žiadostí o azyl, podobne ako v roku 2015. Medzinárodná ochrana bola v týchto dvoch rokoch udelená približne 1,5 milióna osôb.
- V roku 2015 bolo študentom terciárneho vzdelávania v krajinách OECD udelených viac ako 1,5 milióna povolení na štúdium.
- V zahraničí narodených obyvateľov v krajinách OECD v roku 2015 bolo 124 miliónov.

Integrácia štátnych príslušníkov tretích krajín do trhu práce sa pomaly obnovuje

- Viac ako dvaja z troch prisťahovalcov v krajinách OECD majú zamestnanie. Priemerná miera nezamestnanosti pracovníkov narodených v zahraničí v roku 2016 dosiahla 8,3 %, čo je o 1,8 percentuálneho bodu viac ako miera nezamestnanosti pracovníkov narodených v tuzemsku, a v európskych krajinách OECD dosiahla 12,4 %, čo je zas o 4,3 percentuálneho bodu viac ako v prípade pracovníkov narodených v tuzemsku.
- Migranti majú príliš vysoké zastúpenie v pracovných miestach vyžadujúcich rutinné úlohy, čo ich viac vystavuje riziku straty zamestnania vzhľadom na pokroky v automatizácii. V európskych krajinách OECD pracuje 47 % pracovníkov narodených v zahraničí v zamestnaniach, ktorých súčasťou sú najmä rutinné úlohy.

Migrácia rodín

- Povolenie na pobyt v roku 2015 v krajinách OECD dostalo viac ako 1,6 milióna rodinných migrantov, čo predstavuje takmer 40 % z celkových trvalých migračných tokov.
- Zlúčenie rodiny sa v porovnaní s kategóriami ekonomickej migrácie oneskoruje, ale reaguje tiež na zmeny politiky týkajúce sa podmienok, dĺžky spracovania žiadostí a pravidiel pre iné migračné kanály.
- Založenie rodiny je dôležitou a čoraz častejšou hybnou silou migrácie rodín. V mnohých krajinách OECD sa viac ako 10 % manželstiev uzatvára medzi občanom a cudzincom.

- V porovnaní s ostatnými skupinami migrantov sa zdá, že dospelí rodinní migranti sa pomalšie integrujú do trhu práce hostiteľskej krajiny. V Európe ich miera zamestnanosti dosahuje v priemere podobnú úroveň ako v prípade iných kategórií migrácie a osôb narodených v tuzemsku až po dvadsiatich rokoch pobytu.
- Rodinná migrácia manželov a detí cudzincov vo väčšine krajín OECD podlieha požiadavkám na príjem alebo bývanie. Takéto obmedzenia sú menej časté v prípade manželských partnerov a detí občanov krajiny. V poslednom desaťročí k nim niekoľko krajín OECD pridalo aj požiadavky na jazyk a integráciu, existuje však málo dôkazov o vplyve na výsledky v oblasti zamestnanosti.

© OECD

Toto zhrnutie nie je úradným prekladom OECD.

Rozmnožovanie tohto zhrnutia je povolené iba za predpokladu, že bude uvedené autorské právo OECD a názov originálnej publikácie.

Viacjazyčné zhrnutia sú preloženými výňatkami z publikácií OECD, pôvodne uverejnených v anglickom a francúzskom jazyku.

Kompletnú anglickú verziu si môžete prečítať v online knižnici OECD iLibrary!!

© OECD (2017), *International Migration Outlook 2017*, OECD Publishing.

doi: 10.1787/migr_outlook-2017-en